

"גדולים מעשי חייא"

פעולות, הוראות, ועובדות קודש

אה"ח 1234567

מעולם לא עלה על השולחן מזלג!

כשנפגש המהר"ם א"ש עם זקה"ק מרן הדברי חיים, ראה האיך שזקה"ק אוכל הדגים והבשר ביד, והיה זה לפליאה בעיניו שכה ינהג צדיק גדול, כשהבחין זקה"ק בתמיהתו אמר לו: "הנה בידיים שנתן לי השי"ת כבר זכיתי היום לקיים הרבה מצוות, נטילת ידיים שחרית ולפני התפילה ולפני האכילה, הנחת תפילין, התעטפתי בטלית, ועוד ועוד, ולא כדאי לי לאכול ביד חשובה זו המעוטרת במצוות, משא"כ כפית של ברזל, הן אמנם שטבלו אותה, אבל לבד מזאת מה מצוה יש בה", ונהנה המהר"ם א"ש מתשובת זקה"ק ומאז נהג גם הוא לאכול ביד. וגם אצל כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע מעולם לא עלה מזלג על שולחנו.

אוצר החכמה

(בסעודת שבע ברכות, אלול תשנ"ט)

מקום שהתפללו בו אבותי

כשאחד רצה לנסוע לקברי צדיקים בחו"ל, ובא לשאול את דעת כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע ענה לו, מקום שהתפללו אבותי איני אומר שאסור, אך הצדיקים כבר ממילא אינם שם.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מפיטסבורג שליט"א, חשוון תש"ס)

"והיה לאות על ירך – אות ברית"

בעת הברית של בני הגריש"ב שאלתי את כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע מדוע אין הולכים עם תפילין בשעת הברית, וענה לי, אבי זי"ע וזקני זי"ע לא הלכו ולכן גם אני איני הולך, אך הפצרתי באדמו"ר זי"ע שאולי כן אלביש התפילין, וענה לי, בבוא הזמן תבין, וכפי הנראה הטעם הוא ע"פ קבלה.

(בסעודת שלישי למילה, חשוון תש"ס)

שמה קגרים

זכורני כשנולד בני החתן הגר"א שליט"א, אמר לי כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע לגבי קריאת השם אברהם, שהוא סגולה ליראת שמים.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מסטראפקוב שליט"א, כסלו תש"ס)

על כל קרבנך תקריב מלח

אחר המלחמה נסע כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע הרבה לדייטשלאנד כדי לפעול נצורות עבור שארית הפליטה, ופעם נסע כל היום, והכינו לו אוכל להשביע נפשו, אך כשהבחין שלא הכינו מלח לא רצה ליטול ידיו לסעודה כל היום כולו מחמת שחסר המלח ונשאר בתענית.

(מלוה מלכה מוצ"ש חנוכה, תש"ס)

שקדים כסגולה

פעם בא אחד מאנ"ש להזכיר לטובה בפני כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע שבנו התינוק בלע מחט והרופאים אמרו שהוא מסוכן, יעץ לו אאדמו"ר זי"ע את הסגולה ליתן לו לאכול שקדים וב"ה הוטב לו.

(בשוה"ט ליל ב' דר"ה תש"ס)

המעביר שינה מעיני...

פעם הניח כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע את עצמו לישון, מיד רץ הגבאי לכבות את אור החשמל, נענה אאדמו"ר זי"ע, נו... וכי אינך יודע שבאמצע השינה צריכים לראות...
 (בשוה"ט ליל ב' דסוכות - אושפיזא דיצחק - תש"ס)

גלוי אליהו

כד הוינא טליא למד עמי כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע מסכת ברכות וכשהגענו לדף ג' ע"א בעובדא דר' יוסי שפגש באליהו הנביא וא"ל אליהו שלום עליך רבי, אמרתי לו שלום עליך רבי ומורי, א"ל בני מפני מה וכו', והדקדוק גלוי שמתחילה קרא אליהו הנביא לר' יוסי רבי ולבסוף קוראו בני, ותירץ אאדמו"ר זי"ע (בשם הדברי יחזקאל זי"ע) דבגלוי אליהו ישנם כמה מדרגות, ומתחילה נתגלה אליהו לר' יוסי במדרגה קטנה שהוא היה יותר גבוה מאליהו ולכך קוראו רבי, אך בזה שר"י הכניע עצמו וקרא לאליהו רבי ומורי, נתעלה עי"כ אליהו הנביא עד שקראו לר"י בני.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מסטראפקוב שליט"א, טבת תש"ס)

יהודי פולין

כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע החשיב מאד את יהודי פולין, וגם את הבעה"ב והסוחרים עקב אהבת תורה שיקדה בהם.

(מתוך שיחה עם הג"ר ישראל דנציגר שליט"א רב דחסידי אלכסנדר, שבט תש"ס)

המבדיל בין קודש לחול...

כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע היה פעם בקאשוי וכשביקר אצל הגר"ש בראך, אמר לאאדמו"ר זי"ע בא ואראה לכם את התלמוד תורה החדש שבנו כאן, והראה לו שבמרתף מיוחד למטה שם למדו הילדים לימודי חול, כי הרי מוכרחים ללמוד זאת, אבל לפחות ידעו ויזכרו שאין לומדים באותו מקום שלומדים לימודי קודש, ולכן למעלה היה מהודר מאוד, ואילו המרתף כלל לא היה מסויד.

(מתוך שיחה עם הגה"צ גאב"ד נייטרא שליט"א, אדר תש"ס)

כל המשמח חתן

בשנים הראשונות בקרית צאנו, שאל כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע את אחד מאנ"ש שחיתן בו ביום את אחד מבניו, אם הזמין תזמורת לחתונה, וענה שאין לו את האמצעים לכך, ואמר לו אאדמו"ר שיזמינו תזמורת ואף שיעלה כסף רב, כי אין לעשות חתונה בלא כלי שיר.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מסטראפקוב שליט"א, אדר תש"ס)

הכרת הטוב

כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע אמר שלא ישאר חייב טובה לשום אדם בעולם, והיינו שיעשה טובה לו ולצאצאיו אחריו.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מפינסק קרלין זצ"ל, אדר תש"ס)

ותמונות ה' יביט

מלפנים הקפידו שלא יעשו תמונה מהאדם, אך כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע אמר דהיות שממילא ישנם הרבה תמונות ממנו ע"כ אינו מקפיד.

(מתוך שיחה עם הגאון רבי חנוך העניך פאדווא זצ"ל רבה של לונדון, אדר תש"ס)

קינות

בעת שהיה כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע לביקור בארץ בשנת תשל"ז, בא אז אל אאדמו"ר הגר"ר מנחם מנדל כשר ז"ל, וביקש הסכמה על קינות שחיבר לז"נ הקדושים שנעקדו עקד"ה בשנות השואה, ועל אם הדרך חזרה לארה"ב הקריא לי אאדמו"ר זי"ע מכתב

שאשיב לו שאין מגמת הקינות רק לעורר רגשי הבכי והצער הגשמי בלבד והענין הוא רוחני גבוה מעל גבוה (שפ"ח מכ"ת סי' ר"ו).

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מסטראפקוב שליט"א, ניסן תש"ס)

קברי צדיקים

כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע נהג לומר לבחורים שרצו לנסוע לקברי צדיקים, דהרי איתא שיצייר כאילו בעל השמועה עומד לנגדו, וא"כ מה לך לנסוע, תלמד מימרותיו, והוא יבוא אליך. הוא לא סבל כ"כ נסיעות מרובות לקברי צדיקים.

(מתוך שיחה עם הגאון רבי ברוך שמעון שנאורסון זצ"ל ראש ישיבת טשעבין, אייר תש"ס)

[אוצר החכמה](#)

כן יכנס לתורה ולחופה...

[יחזיקי](#) 1234567

נזכרתי כעת שבשמחת הבר מצוה שלי אמר אז כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע שמזמין את כל הקהל לשמחת החתונה.

(בעת הקידוש לבנו הגר"א שליט"א, סיון תש"ס)

בורא רפואות...

אצל כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע היה הרבה פעמים שבאו להזכיר חולה שהרופא אמר שנמצא במצב סכנה וחייבים לנתחו מיד, ונענה אדמו"ר ואמר שהרופא אינו יודע מה הוא שח, ואמרו שוב שהוא פרופסור גדול ומומחה בענין זה, ושוב פעם ביטל ואמר שהרופא אינו מבין, וכך השפיע לו ישועה והכל הלביש באיצטלא כזאת, והיה כזאת מעשים בכל יום. ונזכרתי כעת באחד ממקורבי אדמו"ר זי"ע שקיבל התקף לב, והרופא אמר שחייבים לנתחו כדי להציל חייו, ואדמו"ר זי"ע היה אז בשנותיו האחרונות עלי אדמות, ושהה אז בכפר שמריהו ומיעט מלדבר, ונכנסתי לשאול באם לעשות הניתוח וענה אדמו"ר בלשון קדשו "דאם הארץ, ח"ו..." לאחמ"כ שאלו עוד רופאים, וכולם אמרו שחייבים לנתחו בדחיפות, ונכנסתי עוה"פ אל אדמו"ר ואמרתי שעוד רופאים אומרים שצריכים לנתח, ונענה ואמר "הרי כבר אמרתי שלא לנתחו", וכמובן שלא נצרך לניתוח, וב"ה חי כיום בריא ושלם.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מבערגסאז פ"ת שליט"א, תמוז תש"ס)

דלא כדורות הראשונים

כבר מצוה שלי השתתף הגאון הרב מפונביז' זצ"ל, ונשא דברים, ובתו"ד אמר שרואים כהיום שהדור מתקן יותר מהדורות הקודמים שמתרבים ישיבות ולומדי תורה יותר

משהיה פעם, לאחמ"כ נשא דברים כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע, וכידוע דעתו על ירידת הדורות שיש כהיום, שהרי הוא ראה עולם בבנינו קודם החורבן, ואמר אאדמו"ר שלפי מצב הדור שהוא כ"כ בשפלות, ולכן אם עדיין לומדים ויש ת"ח אזי מעלה גדולה היא, וזהו הכוונה בדברי הרב מפונביז'...

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מבאיאן שליט"א, תמוז תש"ס)

אוצר החכמה

חסיד קמאי...

בשנים האחרונות של הרה"ח מוה"ר ברוך יצחק פריינד זצ"ל, היה כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע לביקור אצלו בביתו, ושאלו אאדמו"ר האיך הוא מרגיש, וענה שלא טוב, ואח"כ שלח מכתב לאאדמו"ר זי"ע להסביר את דבריו שלא היה יכול להאריך אז בדיבור, וכוונתו באמרו שאינו טוב לו לפי שאינו יכול לכוון בתפילה.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מגארליץ שליט"א, סיון תש"ס)

איש יהודי

כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע אמר הרבה פעמים שמי שנקרא עדיין יהודי, הוא זכות גדולה, ובודאי שמאמין בהשי"ת, דלכלי זאת מי מעכב בעדו לנסוע לאחד המדינות המרוחקות ולשנות שמו ולחיות כגוי גמור, אך באם מוכן להיקרא כיהודי, זכות הוא בשבילו.

(מתוך שיחה עם הג"ר מנחם ארנסטר שליט"א ראש ישיבת וויזניץ, אב תש"ס)

עשרה נסיונות...

בשנים שאחר המלחמה, כשהיה כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע באמריקא, היו שם משפטים נגד אלו ששתפו פעולה עם הנאצים ימשי"ו. ופעם תפסו איזה קאפו ע"י מסירה, וביקשו שאאדמו"ר יבוא להעיד נגדו, ואאדמו"ר לא רצה בשום אופן, והתחמק באמתלא שאינו יודע אנגלית וכד', והשופט אמר שהוא יבוא לאאדמו"ר בביתו לשמוע עדותו, ושאל השופט את אאדמו"ר מה דעתו על אדם זה ומה משפטו, ענה לו אאדמו"ר שאינו יודע להשיב, כי דנו את האנשים באכזריות והסיח מהם כל צלם אנושי, ומי שעבר את כל התהליך, הוא יכול להבין מה היה יכול להיות ומה שאירע שם, אכן מי שלא היה שם, לא יוכל בשום אופן לעמוד על מצבו ולשפוט את מעשיו, והסכים השופט לדבריו, ואאדמו"ר היה רגיל לומר שגם מלאכים אינם יכולים לשפוט את הדור הזה, כיון שהנסיונות היו למעלה מן הגבול והמדה.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מטאלנא שליט"א, אב תש"ס)

מים קרים – נפש עייפה

כשאנו למדנו בישיבה הרי לא נפל ברעיון שצריכים ללמוד עם מזגן, והיה יותר צפוף מהיום, ואדמו"ר זי"ע אמר שיעורים וערך שולחנות ואפי' מאוורר לא היה, ובהיום כשיום אחד אין המזגן פועל, כבר א"א ללמוד. ופעם נדב אחד מכוונה שיצר מים קרים (שהיה חידוש בימים ההם), וכמה ימים אח"כ נצטנן אחד מהבחורים, וכשנתוודע לאדמו"ר מזאת אמר בוודאי שמצטננים כששותים מים קרים... וכי א"א להסתפק במים פשוטים.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מטאלנא שליט"א, אב תש"ס)

שלא התרעמתי על מידותיו...

כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע היה רגיל לומר, הקב"ה עשה לי הרבה חסדים, מה שלא הגיע לי עבור מעשי, ורק דבר טוב היה לי, שלא התרעמתי על מידותיו, בכל מצב שהיה, ואולי בזכות זה נצלתי.

(בעת נישואי אצ"ל כ"ק אדמו"ר מסלונים שליט"א, אב תש"ס)

בני בנים הרי הם כבנים

בשעת הוואך נאכט שלי אמר כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע בענוות קדשו, בגלל אבות תרשיע בנים, ואף שאני קלקלתי ואיני ראוי לזכות אבות, מ"מ ותביא גאולה לבני בניהם, שימשך לנכדים זכות אבותי הק'.

(בסעודת הוואך נאכט לבן הגרימ"ד, אלול תש"ס)

עוני קשה מעושר

כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע אמר אחר המלחמה דהא דאז"ל שנסיון העושר קשה מנסיון העוני, זה היה רק מלפנים, אך בזמנינו ברור ומוסכם שנסיון העוני קשה יותר, וכשהיה בארץ ישראל שמע שגם הרה"ק מבעלזא אמר כך, ונהנה שכוון לדעתו הק'.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מביאלא שליט"א, אלול תש"ס)

זמן חתונה

עובדא הוה בחתן שנסתלק אחד מהוריו ל"ע, ובא לשאול את פי כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע בקשר לקביעת זמן החתונה, ואמר אדמו"ר שהשמחה ונחת הכי גדולים שיכולים לגרום להורים הוא שיקיימו הנישואין מיד ולא להשהות.

(בשבע ברכות, כסלו תשס"א)

מפטיר קודם יארצייט

פעם היה סכסוך בבית המדרש אודות עליית מפטיר, ואמר לי כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע, וכי אני קבלתי פעם מפטיר קודם היארצייט, והרי כל העיקר הוא הברכה, ומאי נפק"מ על איזה ברכה יענו אמן, ואכן לא זוכרנו שעלה אאדמו"ר מפטיר ביארצייט של אביו או אמו. אוצר החכמה

(ח"ח 1234567) (בעת נישואי אצל חותנו הגה"צ רבי שמואל אלכסנדר אונסדורפר שליט"א, כסלו תשס"א)

העומר מצד החתן...

לפני זמן מה הראה לי אחד שעל ההזמנה לנשואיו חתום כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע, וסיפר שקודם חתונתו נכנס בבכיה לאאדמו"ר זי"ע שאין לו שום קרוב שיוליך אותו לחופה, ואמר לו אאדמו"ר שהוא יהיה השושבין שלו והוא יחתום בהזמנה.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מבעלזא שליט"א, אדר תשס"א)

הנפש אשר עשו...

לאחרונה היה אצלי יהודי שאיני מכירו ואמר לי, גם אני בנו של אביכם, שאלמלא הוא לא הייתי נראה כך, בפיאות וזקן...

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מבעלזא שליט"א, אדר תשס"א)

ישיבה לדור החדש...

כשהגיע כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע לארה"ב אחר המלחמה ורצה לפתוח ישיבה, צעקו עליו וכי מדמה הרבי שאתם בדור הישן שצריך ישיבות וכו'.

(מתוך שיחה עם ראשי קהילת מחזיקי הדת באנטוורפן, אדר תשס"א)

שחיטה כשירה בזר...

שמעתי כמ"פ מכ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע שכ"א יכול להחמיר על עצמו לאכול רק משחיטה מסוימת, אך האומר ששחיטתו טובה ושחיטה אחרת לא טוב, זה אפיקורסות.

(מתוך שיחה עם הג"ר דוד בצרי שליט"א ראש ישיבת השלום, אדר תשס"א)

בעקבתא דמשיחא...

כ"ק מרן אאדמו"ר זי"ע היה אומר דאינו כתוב בשום מקום שדור של משיח יהיו בני עליה, רק כתוב שיהיה דור או כולו זכאי או כולו חייב, וברוב המקומות איתא שיהיה דור שפל מאד.

(מתוך שיחה עם כ"ק אדמו"ר מפשעווארסק שליט"א, אדר תשס"א)

מתוך גליונות "בצילא דמהימנותא" (תשרי תש"ס - ניסן תשס"א),
תשו"ח על אדיבותם בהעתקת הדברים
ליקט וערך: הר"ר אריה לייבוש שמרלר הי"ו

ק"ב חיים

עץ חיים הוא למחזיקים בה

יעמדו על הברכה ידידנו הנכבדים והנעלים,
שבחם מי ימלל, כבירי המעש, רודפי צדקה וחסד

א"ת"ח 1234567

הר"ר יוסף שנק הי"ו

הר"ר ישראל אברהם שנק הי"ו

הר"ר יצחק שמרלר הי"ו

חיפה

הר"ר צבי וייסברגר הי"ו

הר"ר חיים ישראל הורביץ הי"ו

הר"ר ברוך יעקב ווינריך הי"ו

הר"ר יצחק זילברמן הי"ו

הר"ר ברוך קליין הי"ו

הר"ר יהושע בונים הי"ו

הר"ר יהושע עוזר ווינריך הי"ו

צפת

הר"ר משה חיים יוספוביץ הי"ו - קרית צאנז

הר"ר דוד רייכמן הי"ו - ירושלים

תהא משכורתם שלמה מן השמים לראות רוב תענוג ונחת
בכל מעשי ידיהם, וזכותו הגדולה של מרן זי"ע תעמוד לימינם
בכל עת להתברך בשפע חיים ברכה והצלחה כה"י